

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Christophori de Ortega Sanclementini, E' Societate
Iesv. Qvondam in Provincia Toletana Theologiæ
Scholasticæ publici Professoris ... Tractatvs Dvo, De
Trinitate, Nec non, Incarnatione**

Ortega, Cristóbal de

Lugduni, 1664

Qvæst. IV. In Christi progenitores tales suo quisque gradu, esse promeriti
fuerint aliasque Incarnationis circumstantias?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94251](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94251)

niūm donorum supernaturalium possibilem: ac vero in relatiua, siue in ordine ad subiectum merens non ita certo aestimo esse maiorem. Vnio quippe hypothetica humanitatis alienæ non adeo bona est, atque aestimabilis merenti, atque cumulus illa supernaturalium donorum eius humanitati concessus, etsi non in tota extensione, & intensione eorum possibile: quare si ab vnione hypothetica alienæ humanitatis huius excellentias ex illa captas segreget, atque vnionem hypotheticam ipsam non vt subiecto alicui adiunctam, sed quatenus extrema, vt extrema solum concernit, vel vt ita dicam nulli inhaerentem, minorem aestimabilitatem habet rationalem, quam gratiæ, & aliorum supernaturalium inhaerentium subiecto, valor respectu merentis, ac subiecti: sicut ingens pecuniæ summa non mea, aut alterius minoris sit, quam longè minor, quæ mea sit, aut alterius.

6 Respondeo secundo, argumentum hoc vt summum conuincere non posse iustos, sanctosque Patres ac solum dignitate præditos, quam gratia habitualis eiusdem speciei cum ea, quæ in hac prouidentia datur, conferre potest, non posse vnionem hypotheticam de condigno mereri, ac vero cum gratia habituali alterius speciei nobilioris, & perfectioris (quam possibilem esse citata disputatione 3. quæstione 6. docebamus, atque in Christo eiusque Matre existisse nescio quo absurdo concederetur) non posse illam de condigno mereri minimè probat. De ea enim non ita constat æquare opera adeo excellenter iustificati præmio gratiæ, ac gloriæ, ac proinde non posse æquari superiori dono vnionis hypotheticæ. Denique in beata Virgine fuit dignitas Matris seu maternitas, in qua nulla apparet repugnantia, vt eius opera dignificet ad meritum hypotheticæ vnionis, ni eam supponeret existentem: ac proinde non ex inæqualitate meriti, sed ex suppositione principij ad eius opera meritoria vnionem hypotheticam Christi mereri non potuit. Cur autem vnionem hypotheticam Spiritus sancti quantum ex se est ipsius opera non meruerint, non satis percipio. Præsertim cum eam Christo corredemptricem mundi Patres, ac Theologi fateantur, quod è gratia habituali vlla condignè fieri, vt specialis Deiparæ prærogatiua sit Theologi communiter inficiantur: quare in eorum principijs ex sola dignitate maternitatis corredemptricis per sua merita dignitas specialis Deiparæ potest defendi.

QVÆSTIO IV.

An Christi progenitores, tales suo quisque gradu esse promeriti fuerint, aliasque Incarnationis circumstantias.

DE merito Virginis erga Dei maternitatem, quam habuit, ac de aliis remotioribus Christi progenitoribus, auis, atavis. &c. Erga suam quisque Christi remotiorem progenituram inquirimus: quæ omnia, quia incarnationis circumstantiæ sunt cum absque eis incarnationis subsistentia esse potuerit, eorum occasione de circumstantiis aliis incarnationis an potuerint sub horum, aliorumque sanctorum Patrum meritum cadere, anque de facto ita ceciderint, examinabimus.

CERTAMEN I.

Meruit suam Deipara Christi Maternitatem.

1 **B**eatissimæ Virgini erga suam Christi maternitatem negasse absolutè meritum video Vincentium de gratia Christi, qu. 5. art. 3. dub. 2. Lorcan d. 22. Siluium q. 2. art. 11. Vvadingo disp. 10. dub. 8. quibus licet fauere Soarius videatur, d. 10. negans circumstantias antecedentes incarnationem sub meritum venisse de aliis intelligendus est, à maternitate cuius meritum Deiparæ absolutè, & expressè concedit; ne à seipso discorderet. Cæteri vero Theologi eiusmodi meritum in Virgine recognoscunt, S. Thom. q. 2. art. 11. ad 3. ubi ferè eius omnes interpretes Caiet. Med. & Aluar. Item in 3. d. 1. q. 3. art. 1. ad 6. ubi etiam S. Bonau. 2. q. 2. Gabr. q. vnic. art. 3. dub. 3. Almainus q. 3. dub. 3. sine. Marfil. q. 5. art. 3. dub. 3. concl. 3. Abulen. paradox. 1. 34. Valent. q. 2. p. 8. Valq. d. 23. per totam. Soar. d. 10. lect. 7. & 8. Grand. proximè d. 8. lect. 5. Lug. d. 8. 15. Bernald. 17. lect. 4. Ragusa, vterque Hortado; reliquique et nostris, atque exteris Theologi Recentiores, quibus & nos assentimur. Cum enim tantam Virginis Mariæ prærogatiuam Patres, & Ecclesia elata prædicent vobis, eam licet grauis difficultatis, tamen multas alias theologicas minimè desiderandas conclusiones perurgantibus nutu communi Dei, hominumque parentis denegare apertè esset à pietate deficere, ac fortasse nobis præ cæteris iohonestius qui eiusmodi difficultatis tam cum hac, quam cum aliis conclusionibus componende apertam habemus viam monstrandam controu. 6. d. 2. qu. 5. cert. 5.

2 Probatum primo. Meritum absolutè Deiparæ erga Christi maternitatem ex 1. Lucæ num. 45. Ellabesth. Beata que credidisti quoniam perferentem in te que dicitur tibi. Ad quæ August. serm. 13. de temp. quem christum, non concupiscentia carnis, sed obedientia genuit mentis. Sciam vero Mariam, quia respexit humilitatem ancille sue, inquit, ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes generationes. Ad quæ etiam Augustin. sermone 18. de Sanctis: o fides obedientia; o insignis gratia, que dum fidem humilitatis dicit, talis in se corporauit opificem. Hinc promeruit illam gloriam, &c. Ecce ait ex hoc &c. Basil. homil. 8. de sancta, fuit humana Christi generatione. Propter vite, inquit, puritatem beatam virginem electam fuisse in matrem Dei. Ac rursum præ aliis feminis ad maternitatem Dei hominiam electam ait: quoniam nulla puritate par Maria repererunt. August. serm. 10. de natiuit. siue 14. de temp. Talis est gignit Virgo que tantum haberet meritum, vt Filium Dei in se susciperet. Consonat sibi de natura, gratia, cap. 36. de sancta virginitate c. 4.

3 Nec minus apertè Ambrosius in eadem scripta sententiam epist. 28. & 82. Quanta sit Virginitatis gloria que meruit à christo eligi: vt esset etiam corporale Dei templum: Deum nimirum sua carne vestiendo, vestitumque fouendo, ac 2. de Virginib. sub initium, que digna fuit ex qua Filius Dei nasceretur. Consonat sibi lib. 2. præparat. ad Missam Chryso. hom. 49. dubitabundæ illi Mariæ ad Angelum interrogatiunculæ. Quomodo fiet illud quoniam virum non cognosco? Ita respondet Atqui propter hoc ipsum fit, nam si cognouisses non fuisses habita digna, que huius ministerio inseruies. Card. Petr. Damian. serm. de assumpt. Singularis, inquit, eius sanctitas, & gratia hoc promeruit, quod susceptione Dei singulariter iudicata est digna. Similia habet serm. 3. de natiuit. Hoc ipsum (ne recitandis, nec dum expendendis à Deo apertis testimoniis Carth. inuillinet oneremus (M. Greg. 1. Regum c. 1. Damasc. 4. de fide c. 1. Bern. serm. 7. de assumpt. & 2. de aduentu & epiphania. et Epiphania hær. 18. Euseb. Emiff. hom. in Euang. serm. 1. Chryl. ser. 143. Io. Max. dial. 1. c. 14. Fulg. tamen audiamus 7. de incar. & grat. ex quo aliorum testimonio tenens con-

conclusioni huic aduersantium amicum sensum cognoscebamus: Ipsum, ait ille, Deum hominem factum, & concipere, & parere non humanis meritis, sed concepti, nascentisque ex ipsa summa Dei dignitate, id est dignatione, promeruit.

4 Egrege ad rem hanc peruerustus Poëta Prudentius canebat in Cathemerino, & hymno ante cibum.

Edere namque Deum merita.

Omnia Virgo venena domat.

Ac Fortunatus, vel eo solum, Renantius, lib. de æter. gradus.

Virginitas salix, que patru est digna Tonantis:

Que meruit Dominum progenerare suum.

His tanè scripturæ Patrumque testimoniis, ac Spiritu sancto edocta Ecclesia his Deum Patrem quotidie alloquitur orans: *Deus qui gloriose virginis matris Mariæ corpus, & animam, vt dignum filij tui habitaculum effici mereretur, Spiritu sancto cooperante preparasti.* &c. atque in antiphona Paschali idem his verbis proficitur.

Regina cæli letare

Quia quam meruisti portare

Resurrexisti sicut dixit &c.

Vbi de Christo, ac verbo incarnato, quem virgo portauit, quique sicut dixit, Ecclesia, loquitur. Nec refert Hieronimum Dial. i. contra Pelagianos, ac Bernardum ser. illo x. de assumptione negasse virgini meritum maternitatis Christi. Loquuntur enim de merito ex propriis viribus Pelagiano, ac non ex gratia Dei per Christum, vt patet ex instituto Hieronimi, qui ibi contra Pelagianos agebat. Arque ex Bernardo ne suæ ex eodem sermone citatæ pro nobis sententiæ, contradicat. Itaque ex propriis viribus meruisse maternitatem, negant, ex gratia vero concedunt cum Fulgentio proxime citato.

CERTAMEN II.

Meritum mariæ erga Christi maternitatem condignum fuit.

1 **Q**uale vero quantumque marianum hoc erga Christi maternitatem meritum fuerit, non adeo, est apud Scholasticos exploratum. Valenzia, Valquez, Soar, Cabrera, Granados, & alij, congruum solummodo fuisse aiunt, condignum. Imo hoc postremum meritum concedere, censura dignum nonnulli ex aduersariis reputant verum citati, atque, ex eis consentibus doctores ab omni censura liberum, & probabile meritum condignum fatentur. Illud autem, vt verum defendant. S. Bonau. Abulens. Gabriel. Almainus, & Bernal. locis citatis. Licet enim S. Bonau. & qui eum sequuntur dignum. Solummodo meritum Virginis erga Christi maternitatem appellent, non ideo ita appellant, vt æqualitatem eius meriti cum præmio maternitatis excludant, quam digni nomen ipsum importat: sed vt aliorum merita etiam digna, ac æqualia eiusmodi præmio negent. Vocique, & hymno spectato condignum illud solummodo dici videtur, quod aliorum meritorum dignitatem; & æqualitatem cum præmio eodem admittit. Probatur ex Patribus citatis Chrosost. Damasceno, Bernardo, Petro Damian. & Ambrosio, vltimo loco Prudentio, Venantio Fortunato, & oratione Ecclesiæ recitata. In quibus omnibus Maria dignè meruisse eligi in Dei matrem aperte dicitur.

2 At iniquis vocem *dignum*, seu digni improprie eis locis usurpari, sicut, & nomen meriti dum à Leone Papa, atque ab Ecclesia sumitur dum de Adami peccato dicitur. *O felix culpa, que tantam ac talem me meruit.* ac *digni* Vox dum de cruce ab Ecclesia cantatur. *Quia sola fuisse digna suscinere Regem cælorum, & dominum.* Qua dignitate, & merito sola Dei dignatio significatur, qua, & reparare nos à peccato, & crucem voluit ascendere. Verum hæc nullius sunt ponderis. His etenim locis ali-

quod est, quod nos improprietatem sermonis agnoscere cogat. Nihil autem in casu nostro est, quod nos ad improprium earum vocum sensum compellat: imo vero multa quæ nobis propriam earum acceptationem suadeant. Ea enim testimonia rationem dignitatis Mariæ, vt in Dei matrem eligeretur assignat vitæ puritatem, & sanctimoniam, obedientiam, hanc, virginitatem, & similia, quæ quidem omnia actus proculdubio meritorij sunt, vt patet. Inde vero arguo à ratione secundo, meritum maternitatis tribuitur Deiparæ ob eximiam, ac reliquis foeminis præ excellentem virtutum, & morum sanctimoniam: ergo quia ipsius merita ea sunt, quæ meritis aliarum omnium foeminarum longè antecirent: atque plures sanctæ foemine potuerunt mereri de congruo maternitatem Dei; imo vero de facto ita fortassis fuerunt promeritæ, vt cert. 3. videbimus: ergo Deipara non congruè solum, sed dignè, atque ad æqualitatem, siue, vt ab scholasticis igitur condignè illam fuit promerita, Tertio probatur conclusio. Quia solo consensu in maternitatem Dei plus meruisse B. virginem quam omnes Angeli, & homines cunctis suis bonis operibus docuit. S. Bernardinus Senensis, cui Theologi, & omnes post hæc subscribere. Quid ni condignè meruerit maternitatem.

3 Dices: meruit virgo de condigno, & ad æqualitatem meriti cum præmio maternitatem. Ergo hoc solum condignè recepit, ac meruit, ergo non recepit gratiam, neque illam condignè meruit suis operibus. Quod enim æquale vni præmio est, nequit esse eidem simul cum aliis æquale. Responderetur primo negando primam consequentiam. Vt enim supra docebamus, æqualitas meriti cum præmio adeo ad amissim non est, vt suam non habeat latitudinem, sicut, & iustum rerum præmium illam habet. Secundo nihil est absurdi, actu vno, vel altero meritorij maternitatis de condigno nec meruisse, nec recepisse de condigno gratiam, cum maius adeo donum illis de condigno mereretur, & reciperet. Atque insuper cum tantam à Deo ante maternitatem, & gratis, & in remunerationem continui ab instanti suæ conceptionis exercitij adeo excellentium virtutum postea ardentius ac nobiliter ad extremum spiritum continuandi, atque vltieris, & vltieris gratiæ augmentis præmiandi. Sed obiicit Bernal. non videri rationabiliter tot tantæque gratias Virgini collatas, nisi quia iam mater Dei erat: ergo hæc dignitas adeo excellenti virginis dignitati, ac merito fuit supposita. Verum rationabiliter illi datas, vt mater Dei esset, non quia erat fateretur Ecclesia in recitata oratione cert. 1. n. 4. In stabis quarto, ergo, & antiqui Patres meruerunt de condigno esse Christi Progenitore. Nego consequentiam adhuc de Progenitura eorum remotior: licet hæc longe minus præmium quam maternitas sit, & tamen consequens, neque absurdum est, neque absque fundamento in Patribus, & scriptura, vt aiebat Bernal. proximè §. 4. num. 88. de quo statim cert. 5.

4 Rursus oppones, meruit Virgo de condigno Dei maternitatem: ergo, & meruit de condigno incarnationem ipsam. Egre ab hac se obiectione expedi, & Bernal. qui vnionem hyposthaticam ab actione productiua humanitatis, siue à maternitate non distinguit. Negatur cum S. Thoma proxima consequentia. Aliud quippe est maternitas seu productio humanitatis à Virgine, aliud hyposthatica vnio, siue incarnatio, ac proinde vnum potuit Virgo sine alio mereri de condigno: sicut obiectantes ipsi fatentur de congruo meruisse maternitatem, non autem incarnationem. Instas, qui meretur dari rei alicui existentiam, rem ipsam enimque existentiam meretur. At Virgo merens maternitatem Christi meretur dare existentiam Christo, & incarnationi, seu vnioni hyposthaticæ. Ergo meretur horum trium existentiam, & de condigno quidem. Maior per se videtur patere. Rursus autem probatur. Quia eatenus solum meremur à Deo existentiam gratiæ, quatenus mereamur, vt Deus illam in nobis operetur minor autem videtur certam mereri enim maternitatem Christi

feu hominis Dei, nihil aliud est quam mereri dare existentiam Christo, seu homini Deo, qui talis existit per incarnationem, siue hyposthaticam vnionem existentem. Confirmatur, quia qui meretur aliquid ineuitabiliter connexum cum alio. v. g. actio cum suo termino, meretur, & aliud cum quo connectitur. Vnde hoc aliud materia pramij respectu vterioris operis eliciti ab eo, qui actionem iam promeritus semel fuit nquam esse potest. Dixi connexum tanquam actio cum suo termino, qui scilicet non supponitur existens ad actionem cum ipso connexam, sed ipsa actione illius termini ponitur existentia.

5 Verum enim vero instantia hæc non vrget. Etenim admittit maiori de qua statim, minor est falsa. Maternitas quippe Virginis erga Christum fuit solius humanitatis generatio, non autem vnionis hyposthaticæ humanitatis ad verbum, qua Christus, homo simul, ac Deus constituit. Licet quia idem in Christo qui homo in primo instanti productionis humanitatis à Virgine & Deus fuit denominatio geniti à virgine, quæ in hominem illum cecidit per adiutorium communicationem in Deum, seu diuinam personam, quæ homo ille erat. Sed nec maiorem admittit debemus. Licet enim mereri, vt Deus in nobis aliquid operatur, seu efficiat sit mereri illius alicuius substantiam, seu existentiam, quia eius donatio ab actione illius quod donat non distinguitur, certumque sit mereri præmium ab aliquo, esse mereri ab eo vt illud nobis donat, ac proinde mereri gratiam à Deo nihil aliud sit quam mereri affectionem gratiæ à Deo in nobis; at vero cum actio quatenus à creatura formaliter non sit actio, & donatio Dei, non est idem mereri creaturam vt rei productio ab ipsa sit, ac mereri rem ipsam, siue vt à Deo donetur. Confirmatio nihil magis euenit intentum, & maiorem illam. Aliud quippe est materiam præmij respectu noui meriti esse non posse terminum actionis, quam iam semel promerimus. Aliud vero ideo non posse esse materiam præmij respectu noui meriti, quia merito ipso actionis tanquam præmium necessarium terminus ipse respondeat. Hoc enim falsum est, primum autem verum. Quia cum materia præmij id solum sit, quod dare, ac non dare sit in potestate donantis, id quod ad præmium donatum necessario consequitur sine noua donantis libertate noui præmij materia esse non potest, licet ante actionis donationem, si meritum termini etiam adesset, materia præmij esse potest respectu meriti huius secundi.

CERTAMEN III.

Progenitores Christi reliqui tales esse sunt promeriti, atque eorum aliqui de condigno, sicut, & alias incarnationis circumstantias.

1 Progenitura Christi suo quemque gradu reliquos Christi Progenitores fuisse absolute promeritos concors omnium ferè Theologorum sententia est: contra Syluium, & Lorcam, qui merito ea de re malè apud alios audient: est quippe sententia expressa fere in scriptura Genes. 22. n. 16. vbi Deus ad Abrahamum pie eruido animo in charam Sobolem scruentem. *Quia fecistim hanc, nec peperisti filio tuo propter me, Ecce meritum, benedicuntur in semine tuo &c.* quæ commentans Paulus ad Galatas. 5. n. 16. ait, quod, semen tuum, est Christus: Christi nimirum ex ipsius semine propagatio. Similiter ob Dauidis de templo Dei struendo desiderium. 2. Regum. 7. Dominus ait, *habiliam thronum eius vsque in sempiternum.* Quæ de re istorum Psal. 88. *Ponam in seculum seculi semen eius; & Thronum eius sicut dies celi; ac fursus Psalmo 131. Iurauit Dominus David veritatem, & non frustrabitur eum: de fructu ventris sui ponam super sedem*

tuam &c. & filij eorum filiorum, David usque in seculum sedebunt super sedem tuam. Ea vero dauidici regni perennitas in Christo ex eius semine tunc promissa ad impleta est iuxta illud Angeli ad Mariam Lucæ 1. & dicit illi Dominus Deus sedem David Patris eius, & regnabit in domo Iacob in æternum, & regni eius non erit finis. Quibus propagatione Christi secundum carnem ex Maria sanctorum illorum Patriarcharum sobole præclarissima factam illis ob numerata pia facinora, promissionem impletam testatur. Euangelista. Atque inferius Maria ipsa in cantico magnificauit illis verbis. *Sicut locutus est ad Patres nostros Abraham, & semini eius in secula.* Hoc ipsum meritum Ioachimi, & Annæ Christi auis concedendum pie fore illorum merita præcella, atque Ecclesiæ in eorum festis orationis satis luadent.

2 An vero meritum hoc congruum solummodo, an vero condignum fuerit: sub iudice adhuc lis est. Pro eius tamen exacto iudicio aduerto. Dupliciter potest, Christi auos, atque esse Christi Progenitores mereri. Primo merendo Virginis ex ipsis propagandæ Christi maternitatem, & ita quidem neque condignè, neque congruè sunt promeriti, non condignè quidem: quia maternitas Virginis valore, atque æstimatione aliorum sanctorum merita longè adeo superabat, vt vox meritum Virginis prærogatiua sit tantum donorum meritiua exæquare condignitate. Secundo quia per se intermedios progenitores peccatores Deo iniustos ad implendum erat. Sed neque congrui ita id meruisse certum mihi est, vt tota gloria meriti maternitatis Christi integrè atque vnicè Deipara seruetur, quin Patrum remotiorum meritis vllis iuuetur. Sed solis Christi meritis quibus gratiam ad id merendum, ac proinde, & ipsam debet maternitatem, & sanè tantum hoc donum maternitatis Dei reputo, vt aliorum, quam Mariæ, meritum, non æqualitate modo; sed, & proportionem excludat. Secundo modo poterunt Patres mereri esse remotos Christi Progenitores merendo Virginem alias Dei matrem futuram vel iam electam ex ipsis propagari. Quod quod quidem donum licet adeo excellens, & gloriolum longè tamen minus est Dei maternitatis, & quod egregie illo Abrahami facinore tentato, atque ex parte sua peracto, infingit fide, atque spe eiusdem illius obedientia, Iacobi oratione, ac fortitudine, religione Dauidis, ac denique Ioachimi, & Annæ sanctimonia, non solum meritoria proportione ad congruitatem attingit; sed, & ad condignitatem vsque possit æquare.

3 De circumstantiis aliis incarnationis, an sub Patrum Præscorum merita venerint, dubitatur ab scholasticis: illæ vero sunt, loci, & temporis, quibus Christus aduentus, circumstantiæ atque in primis de loco quo Christus natus est, atque hominibus conspicuus est factus. Doctoribus fere omnibus conuenit sub Patrum antiquorum merita venisse. Videantur Vasq. proximè cap. 4. Sect. 6. Lugo d. 8. sect. 4. n. 34. Bernal. d. 17. sect. 3. §. 4. Ragusa. d. 47. Lorca d. 22. apud quos reliqui. Probat ex cap. 16. Isaia. n. 1. vbi ait: *emitte agnum Domine dominatorem terra de petra deserti ad montem filie Sion.* Vbi illius patebat vt propè Christus nasceretur: quod, & impetravit, vt suadet euentus, cum fuerit in Nazareth, manus. Nec satis est id aliunde futurum iam fuisse, ac proinde non ex meritis, & oratione Isaia. Vt enim rectè S. Thomas in illud caput, *Congruum erat, vt Deus exaudiret, qui ei obediebant, quare Isaia meritis cunctis cordibus tribuendus est maxime cum eiusmodi circumstantia non adeo excellens donum sit, vt meritis Patrum proportionem eximat, imo neque æqualitatem: quare neque condignitatem. Censeo ergo circumstantiam loci incarnationis, condigno merito antiquos Patres à Deo obtinuisse.*

4 Circumstantiam temporis meritis Patrum obtentam, negant lorca c. 23. Ragusa §. 1. Lugo citatus non eisdem, sed eiusdem tamen infirmitatis, argumentis, quia conuenientius tempus remedio hominum incarnatione intento, & assequendo, quod quidem à meritis hominum independens est eligendum necessario erat. Quare circa tempus meritis hominum locus non fuit.

Sed certè remedium hominum omnium, nec plurimum, qui possent efficitur intentione à Deo decreto, incarnationis: non fuit, ut patet, sed solum inefficaciter ex qua intentione, libera Deo huius vel illius temporis electio fuit, ac locus meritis Patrum, ut hoc potius quam illo foret. Ragula quia è breuiori, vel tardiori incarnationis tempore pendebat plures, vel pauciores prædestinari: cum tamen nullius prædestinatio à purè creatis meritis pependit. Negari facile assumptum possit. Sed illud distingue, pendebat occasionaliter concedo, merito: neq. Occasionaliter autem nullum est inconueniens quod à meritis purè creatis aliquorum prædestinatio pependit. Lugo supponit falso duo, & actiones à tempore indiuiduarij & quod maior duratio actionis meritiuæ ex qua eius meritum augetur ab hoc tempore pendeat, quin in alio æquali idem meriti augmentum esse possit, quæ sunt falsa. Instar Ragula. Post Patrum preces longo tempore dilata incarnatio fuit v. g. post Abrahami, Isaac, Iacob & Davidis preces: ergo non meruerunt de facto accelerationem. Sed respectu Ioachimi, & annæ, ac Simonis, & Annæ Prophetissæ locum non habet obiectio. Sed nec respectu aliorum. Cum enim longius multo differri incarnationem possit, accelerationem lunt promeriti, qui promeriti sunt ne vterius differretur.

5 Valquez ergo d. 23. c. 5. Soar. d. 10. sect. 6. Gaspar, Hart. d. 6. difficultate 8. Bernard. proximè, & Doctores communiter cum. S. Thom. q. 2. a. 11. assunt antiquos Patres accelerationem Incarnationis promeritos. Probatur ex datis verbis Isaie 16 & ex illis. c. 45. num. 8. *Rorate cæli de super, & nubes pluant iustum: aperiatur terra, & germinet saluatorem. & c. 61. vitinam disrumpes cælos, & descenderes. ad quæ recitatus S. Thom. vbi proximè aiebat. Congruum erat, ut Deus exaudiret eos qui ei obedebant. & sanè potuisse eos accelerationem promereri certum omnino est. Alioqui, & eorum orationes inconsultæ, atque imprudentes à Deo auxilia gratiæ ad eas coram se fundendas donata forent. Si autem mereri poterant, & impetrare à Deo accelerationem Incarnationis quæ de se sandi vterius differrî poterat, cur non etiam à Deo obtinuisse negabimus. Secundo probatur ex responso illo precibus, atque expectationi Simeonis de Israël redemptione cælitus dato Luca 2. n. 25 non visurum se mortem nisi videret Christum Domini. quæ promissio meritis expectationis, & precam Simeonis manifestè respondet, sicut, & Annæ prophetissæ precibus in templo, assiduis respondisse docet Ambrosius. 2. in Lucam cap. de Simeone, & Anna. Dicit potuisse vtrumque mereri vitæ prorogationem miraculolam vltique ad Christi aduentum aliunde statutum. Sed facilius sine miraculo diceretur accelerationem incarnationis fuisse promeritos. Inducitur pro nostra sententia id Psalmi 11. *Propter miseriam inopum, & gemitum pauperum nunc exurgam.* Sed ibi de peccati miseria in qua meritum non est, agitur. Illud item Danielis 9. *septuaginta hebdomade abbreviate.* sed sonus decipit, cum sensus alius ab instituto præsentis sit, ut vidimus controu. l. d. 1. q. cert.*

6 Oppones meritum Christi remunerandum dicit Christi, & meriti existentiam physicam extra causas: ergo supponit exercitam Dei libertatem circa physicam Christi existentiam in se: ergo non est Deo liberum pro aliquo posteriori natura, ut Christus in hoc vel illo tempore existeret. Patet consequentia in opinione quæ asserit durationem à re durante non distingui, in ea quippe rei duratio solum addit extrinsecam imaginariam durationem, quæ nec diuinitus remoueri potest, vnde id eius libertati non subiacer, sed solum existentia Christi, & meritum eius positio: Quare quod hac vel illa duratione imaginaria existat materia præmij, non erit nisi quatenus existentia incarnationis materia præmij est. Hæc autem nec sub Patrum merita venit, nec potuit, cum ad hæc, Christus, meritaque ipsius supponantur existentia. Respondetur Dei libertatem non solum esse circa existentiam, positionem, sed circa coexistentiam rei cum hac, vel illa imaginaria atque immobili duratione,

etiam si duratio nihil intrinsecè inhærens rei duranti superaddat: addit enim extrinsecam, & immobilem illam imaginariam durationem: quare potest videri existens: quin coexistens huic vel illi durationi imaginariæ, decernique existens quin coexistens. Quare liberum Deo est decernere in præmij coexistentiam cum hac vel illa duratione, sicut in conseruatione patet: In qua libera Deo est non existentia solum rerum, sed, & coexistentia tali vel tali durationi imaginariæ. Tota ergo difficultas est, quod ægrè concipiamus existentiam rei, siue rem existere realiter adhuc promerari priori, ac non in aliqua duratione imaginaria cui coexistat. Cum tamen nequeat non coexistere re ipsa ab existere diuersum quid esse; & quidem quoad Dei libertatem ad præmij materiam requisitam attinet, licet modum superadditum rebus addamus, ut durent eadem est difficultas. Nam propriori naturæ supponi debet rei coexistentia cum hæc determinatè duratione imaginaria: qua posita liberum Deo non est aliam rei eidem durationem dare: cum huic ratio imaginario durationis non nisi hæc rei duratio possit assignari, si eam res sit, nec sit durans diuersitas: ne sine necessitate modos multiplices adstruamus.

7 Sed adhuc urgeo in quauis de duratione opinione. Dignitas meriti dicit coexistentiam operantis, & formæ seu principij dignificantis in eodem instanti: ergo, ut opera Christi sint meritoria de condigno gratiæ antiquorum Patrum, sicque à Deo videantur, debent coexistere humanitas operans coexistens operi; & vnioune hypostatica in aliquo instanti, vel tempore durationis Christi: ergo non venit sub Patrum merita existentia Christi pro duratione illa; ac proinde neque incarnationis acceleratio. Respondetur negando antecedens absolute: licet ad meritum pro hoc instanti, vel duratione, eorum omnium in illo coexistentia requiratur. Nam ad meritum secundum se, nec relatè ad tempus satis est coexistentia entitatiuæ eorum omnium. Sed licet his argumentis torum demus, solum probant non potuisse sanctos Patres promereri omnem accelerationem incarnationis absolute possibilem; non autem non potuisse aliquam accelerationem illius promereri: quod satis pro nostra conclusione est. Etenim potuerunt meritis suis efficere, ut illud tempus, quo existere, ac mereri visus à Deo fuit, non esset vitæ Christi primum, ad postremum, atque trigiota tribus fore annis ante illud esse inciperet, atque aduentu et: cum tamen si eorum merita deessent tempus illud foret fortasse primum. Quæ quidem solutio plausibilior est, ut potè captu facilior.

QVÆSTIO V.

De Causa physica dispositiua, & efficien-
tienti incarnationis.

TRVMQVE causa genus coniunxi: quia plurimum sententia dispositiones effectiue ad formam cui disponunt concurrunt: ac certè in exigendo concursu à Deo conueniunt.

CERTAMEN I.

Nulla fuit ad vniouem hypostaticam dispositio esse tamen aliqua potius.

EXtrema conclusionis pars est contr. Vasq. d. 40. Soarium, & alios: Est autem Gasparis Hart. d. 6. dif. 2. & aliorum; faciliusque probatur. Etenim si humanitas